

KAMARÁD JEŽEK

HISTORIE

Zkameněliny dokládají, že bodlinatí ježčí příbuzní žijí na planetě Zemí už šedesát miliónů let.
Již ve starém Egyptě zastávali ježci důležitou symbolickou roli. Amulety s ježky používaly proti plešatosti nebo uštknutí jedovatými hady. Římané je považovali za posly jara a v Číně byli uctíváni jako posvátná zvířata. V Irsku byli bodlináči považováni za ďáblovy posly.
Dodnes se o nich vypráví řada nesmyslných pověr: prý sají kravám mléko z vemen, šplhají po stromech za ovocem, napichují si jablíčka na bodliny a odnášejí je do svých spižíren… Poslední nesmysl se na ilustracích dostal i do dětských knížek

CO BAŠTÍ

Patří mezi savce řádu hmyzožravců, který je nejstarším dodnes žijícím řádem. Baští hmyz, brouky, housenky, žížaly, slimáky a šneky. Vzhledem k tomu, že lidé dříve neznali způsob jeho života a báli se zvuků, které vydával, často ho pronásledovali.

JEŽČÍ MLÁĎÁTKA

Ježčí námluvy. Březost trvá u ježků 35 dní a pak se na svět vykulí dvě až šest mláďat, jejichž porodní váha je cca 12 gramů.
Mláďata jsou růžová a slepá, jejich bodlinky jsou ihned po porodu ukryty pod kůží. Za několik hodin začnou drobné jehličky prorůstat (jsou bílé a měkké) a po několika dalších dnech hnědnou. **Ve čtrnácti dnech života začínají ježčata vidět a slyšet; pětadvacetidenní batolata pak vyrážejí za doprovodu mámy na své první objevné a dobrodružné výpravy.** Malí ježci jsou velmi „upovídaní" – štěbetají, funí a pofrkávají.

JAK SI MOHU VZÍT JEŽKA DOMŮ

Pozdní vrhy ježčích mláďat jsou ovšem výrazně ohroženy. Především proto, že se malí ježouři nestačí vykrmit tak, aby zvládli přečkat dlouhou zimu. Zoolog **Dobromil Lím** to v knize Čtvrtocásek popsal takto: *„Mládě, co jsem spatřil z auta projíždějícího lesem na konci listopadu, jak šmejdí ve škarpě při silnici, bylo velké jen asi jako menší lidská pěstička. Ve své vyhládlosti se ani moc nestačilo stočit podle správného ježčího obyčeje do obranného klubíčka a doma se pak do předložené potravy pustilo bez nejmenšího zaváhání."*
„S hodováním skončilo teprve, když už mělo bříško vypjaté jako kůži na bubnu a kulaté jako malý míč. Potom se slastně rozvalilo na čistých pilinách a zjevně vychutnávalo okouzlující teplo domáckého lidského prostředí."
Chování malého ježka a fakt, že zcela zapomenul na obezřetnost, je zcela pochopitelné. Vždyť ježek, který v listopadu váží méně než 500 gramů, má jen pramalé šance, že se dožije jara. Nalezené slabé mladé ježky, ale samozřejmě i vyhublá dospělá nebo nemocná zvířata, můžete předat do záchranných stanic volně žijících živočichů, nebo se o ně přes zimu postarat sami.

Ježci jsou nositeli mnoha vnějších i vnitřních parazitů. Pokud se tedy rozhodnete vzít ježčí osud do vlastních rukou, musíte ho sbavit barazitů.
Ježka v domácí péči můžete krmit masitými psími nebo kočičími konzervami, smíchanými s různými přílohami, třeba ovesnými vločkami, vařenou rýží, strouhankou, těstovinami či trochou tvarohu. **Ježkům velmi prospívají vařené drůbeží krky. Samozřejmě vítaní jsou mouční červi, cvrčci a sarančata. V žádném případě jim však nepodávejte mléko!**

Jestliže se tedy ježkovi rozhodnete poskytnout na zimní období nájem, postačí mu bednička (ideálně o rozměrech 100×200 cm), jejíž dno vystelte novinami a stelivo často měňte. Do tohoto výběhu je ještě potřeba vložit krychlovou bedničku (o hraně cca 30 cm) s vchodem, kterou nájemník potřebuje naplnit senem, nastříhanými novinami nebo proužky papíru (které zůstávají po skartaci). To bude ježčí ložnice. **Samozřejmě nesmíte zapomenout na misku s vodou. Jakmile se ježek vykrmí do ideální hmotnosti, uchýlí se v chladném prostředí do ložnice, kde zavrtán do jara přespí.** Po probuzení jej ještě pár dní pohostěte a pak vypusťte na vhodné lokalitě.
Pokud si netroufáte o nalezeného ježečka postarat, kontaktuje nejbližší záchrannou stanici pro volně žijící živočichy.

JE ŠKODLIVÝ?

Ježek má v přírodě důležitou roli a je důležitý pro životní prostředí. Živí se živočichy, kteří ve větším množství přírodě i člověku škodí a proto v řadě států patří mezi chráněná zvířata.

Ježek není příliš náročný. Žije nejraději v zahradách nebo parcích, a pokud tam má dostatek úkrytů a potravy, někdy i na okrajích měst. Tedy v těsné blízkosti člověka.

Hlavní podíl jeho potravy tvoří hmyz, brouci, housenky, žížaly, slimáci a šneci. V posledních letech je zaznamenán značný úbytek ježků právě v okolí lidských obydlí a mohou za to kola aut a neuvážené hubení škůdců chemickými prostředky. Ježek totiž může žít jen na zahradách, kde se nepoužívají k hubení škůdců jedovaté chemické prostředky. Ty pak hubí nejen škůdce, ale i ježky.

JACÍ U NÁS ŽIJÍ JEŽCI?

Ježek západní má tmavší zbarvení (od světlehnědé až po tmavohnědou). Hlavu má světlejší a od čenichu k oku se mu táhne tmavší pruh ve tvaru písmene „V“, takže to vypadá, jako by nosil brýle. Hnědě a bělavě pruhované bodliny (ježek jich má asi 7 000) má pečlivě uhlazené. Samečci jsou poněkud větší než samičky, nejstatnější jedinci mohou vážit až 1 800 gramů.

Ježek východní je zbarven od pískové až po tmavošedou. Působí poněkud rozcuchaně, neboť bodliny mu rostou neuspořádaně. Od ježka západního jej též odlišuje bílá skvrna na břichu a na prsou; ve stáří má celou hlavu a břicho šedé až bílé.

Na území Česka žijí oba druhy a občas mezi nimi dochází ke křížení; u potomků přestávají rozlišovací znaky platit, neboť mohou nést oba druhové znaky. Ježci přes zimu hibernují, budí se v březnu (ježek východní), respektive v dubnu (ježek západní).